

Ogólne zasady rozliczania kosztów i przychodów

Zgodnie ustawą z dnia 20 lipca 2018 roku *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz.U. 2018 poz. 1668 z późn. zm.) Uczelnia prowadzi rachunkowość zgodnie z przepisami o rachunkowości z uwzględnieniem zasad określonych w niniejszej ustawie.

W ramach działalności operacyjnej Uczelni wyróżnia się:

- przychody i koszty podstawowej działalności operacyjnej,
- przychody i koszty pozostałej działalności operacyjnej.

1. Przychody z podstawowej działalności operacyjnej w szczególności obejmują:

- Subwencję ze środków finansowych na utrzymanie i rozwój potencjału dydaktycznego i badawczego,
- Dotacje celowe przeznaczone na realizację zadań zgodnie z zawartymi umowami oraz przychody z tytułu:
 - a) opłat za świadczone usługi edukacyjne, w szczególności za kształcenie na studiach niestacjonarnych (także doktoranckich);
 - b) opłat za kształcenie osób niebędących obywatelami polskimi;
 - c) opłat za powtarzanie określonych zajęć oraz dodatkową specjalność na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych;
 - d) opłat związanych z wydaniem dyplomu, świadectwa oraz innego dokumentu związanego z tokiem studiów;
 - e) opłat za postępowanie związane z przyjęciem na studia;
 - f) sprzedaży usług realizowanych przez poszczególne jednostki organizacyjne;
 - g) sprzedaży prac badawczych i specjalistycznych usług realizowanych na podstawie umów;
 - h) opłat za przewody doktorskie i habilitacyjne na rzecz osób niebędących pracownikami UMCS;
 - i) opłat za korzystanie z domów i stołówki studenckiej
 - j) opłat za wynajem pomieszczeń i udostępnienie innych składników majątkowych służących tej działalności;
 - k) opłat związanych z działalnością kulturalną studentów;
 - l) sprzedaży wydawnictw;
 - m) otrzymanych środków na realizację projektów finansowanych przez NCN, NCBiR, FNP i Ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki;
 - n) otrzymanych środków z budżetów jednostek samorządu terytorialnego lub ich związków w zakresie podstawowej działalności operacyjnej
 - o) otrzymanych środków ze źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi;
 - p) otrzymanych darowizn, dziedziczenia, zapisów oraz ofiarności publicznej i innych, także pochodzenia zagranicznego.
 - q) Do kosztów podstawowej działalności operacyjnej zalicza się całość kosztów związanych z:
 - r) procesem dydaktycznym;
 - s) kształceniem i rozwojem kadr naukowych;
 - t) badaniami naukowymi i realizacją prac rozwojowych oraz świadczeniem usług badawczych;
 - u) realizacją projektów finansowanych ze źródeł zewnętrznych w tym ze środków unijnych;
 - v) utrzymaniem Uczelni (w tym domów i stołówki studenckiej), łącznie z remontami budynków i budowli;
 - w) utrzymaniem obiektów służących prowadzeniu działalności kulturalnej i usługowej realizowanej przez studentów i pracowników w ramach zespołów kulturalnych i artystycznych, kół naukowych i innych form działalności.

2. Pozostałe przychody operacyjne w szczególności obejmują:
 - przychody z tytułu sprzedaży i likwidacji majątku trwałego;
 - przychody z tytułu rozwiązania odpisu aktualizującego;
 - otrzymane odszkodowania, kary, grzywny;
 - zryczałtowane wynagrodzenie z tytułu terminowych wpłat podatków;
 - przychody z tytułu wpłat za szkody;
 - przychody z tytułu spisania drobnych kwot;
 - przychody z tytułu nadwyżek;
 - przychody z tytułu sprzedaży majątku obrotowego;
 - pozostałe przychody związane z pozostałą działalnością operacyjną;
3. Pozostałe koszty operacyjne w szczególności obejmują:
 - koszty z tytułu niedoborów i szkód;
 - wartość netto sprzedanych, zlikwidowanych aktywów trwałych;
 - zapłacone kary, grzywny, odszkodowania;
 - koszty postępowań spornych;
 - koszty utworzenia odpisu aktualizującego;
 - koszty likwidacji majątku obrotowego;
 - koszty z tytułu spisania drobnych kwot;
 - zapłacone koszty egzekucyjne;
 - pozostałe koszty związane z pozostałą działalnością operacyjną.

Zasady rozliczania kosztów

1. Ewidencja kosztów prowadzona jest w układzie rodzajowym na kontach zespołu 4 z wykorzystaniem konta 490-rozliczenie kosztów. W systemie SAP układ kalkulacyjny kosztów został zastąpiony przez obiekty kontrolingowe: MPK (miejsca powstawania kosztów), zlecenia i elementy PSP (projekty np. badawcze, edukacyjne i inne).

Obiektem kontrolingowym jest:

-MPK – miejsce powstawania kosztów i przychodów w części bezpośredniej działalności dydaktycznej, kosztów i przychodów jednostek organizacyjnych Uczelni, kosztów wydziałowych, ogólnouczelnianych oraz obiektów socjalnych.

-Zlecenie – służące do dokumentowania kosztów i przychodów w części działalności dydaktycznej: studiów stacjonarnych, studiów niestacjonarnych, studiów podyplomowych i innych odpłatnych form kształcenia oraz innych form dydaktycznych, jak np. rekrutacje, dotacje celowe itp. a także domów i stołówki studenckiej.

-Element PSP – przypisany do konkretnego projektu badawczego -Grantu, badawczych prac zleconych, programów międzynarodowych, funduszy strukturalnych i innych projektów zarówno badawczych jak i edukacyjnych.

-Centrum Zysku – przypisane do jednostek organizacyjnych. Centrum zysku jest przypisane do każdego obiektu CO (MPK, Zlecenie, Element PSP) co powoduje domyślną dekretację na Centrum Zysku podczas dekretacji na obiekty CO. Nie ma konieczności dekretacji na Centrum Zysku.

2. Ewidencja przychodów prowadzona jest na kontach zespołu 7 na powyższych obiektach kontrolingowych.

3. Ewidencja rozliczeń między obiektami kontrolingowymi w ramach podstawowej działalności operacyjnej z tytułu usług realizowanych przez jednostki organizacyjne Uczelni, rozliczania kosztów działalności eksploatacyjnej, zadań remontowych i konserwacyjnych oraz kosztów działalności zarządu Uczelni prowadzona jest przy pomocy wtórnych rodzajów kosztów (konta 5* i 49099*) w module kontrolingu ERP SAP.
4. Koszty podstawowej działalności operacyjnej są ewidencjonowane w podziale na:
 - koszty kształcenia na studiach stacjonarnych;
 - koszty kształcenia na studiach niestacjonarnych;
 - koszty kształcenia na studiach podyplomowych;
 - koszty pozostałej działalności dydaktycznej obejmującej m.in. koszty utrzymania Uczelni i remonty;
 - koszty projektów, prac badawczych i specjalistycznych usług realizowanych na podstawie umów.
5. Uczelnia przyjmuje zasadę ujmowania na bieżąco na odpowiednich obiektach kontrolingowych bezpośrednich kosztów, które można wprost zakwalifikować do poszczególnych rodzajów działalności, w tym także do działalności dydaktycznej z uwzględnieniem kształcenia m.in na studiach stacjonarnych, niestacjonarnych, podyplomowych i kursach.
6. Uczelnia przyjmuje, że kluczem rozliczeniowym kosztów bezpośrednich działalności dydaktycznej, których nie można na bieżąco zakwalifikować do kosztów studiów stacjonarnych, niestacjonarnych, podyplomowych i kursów, obejmujących zarówno koszty wynagrodzeń z pochodnymi oraz koszty rzeczowe, jest proporcja liczby godzin na poszczególnych rodzajach kształcenia do liczby godzin ogółem na studiach stacjonarnych, niestacjonarnych, podyplomowych i kursach, wynikająca z rozliczenia realizowanych godzin dydaktycznych w roku akademickim.
7. Rozliczenie kosztów dydaktycznych wg powyższej zasady dokonuje się comiesięcznie i dokonuje ewentualnej korekty po zakończeniu roku akademickiego.
8. Koszty wynagrodzeń nauczycieli akademickich wynikające z obowiązków dydaktycznych przypadające na koszty studiów stacjonarnych i niestacjonarnych rozliczane są zgodnie z wewnętrznymi uregulowaniami określającymi udział czasowy obowiązków nauczycieli akademickich w ramach zatrudnienia.
9. Koszty wynagrodzeń za godziny ponadwymiarowe za dany rok akademicki obciążają koszty kształcenia na studiach stacjonarnych, niestacjonarnych, podyplomowych oraz kursach.
10. Nadwyżka kosztów nad przychodami CNIcJO i CKF rozlicza się na studia stacjonarne i niestacjonarne odpowiednio do ilości godzin realizowanych przez nauczycieli akademickich na tych studiach.
11. Nadwyżka kosztów nad przychodami Biblioteki Głównej rozlicza się na studia stacjonarne i niestacjonarne odpowiednio do ilości korzystających z niej studentów i pracowników naukowych.
12. Koszty dziekanatów i bibliotek wydziałowych rozlicza się na studia stacjonarne i niestacjonarne odpowiednio do ilości studentów na poszczególnych kierunkach studiów.

13. Koszty wydziałowe i ogólnouczelniane są kosztami pośrednimi.
14. Koszty pośrednie comiesięcznie rozlicza się odpowiednio na studia stacjonarne i niestacjonarne wynikowo po rozliczeniu ich części na studia podyplomowe, kursy, projekty o charakterze edukacyjnym i badawczym (na podstawie kalkulacji lub odrębnych umów) a także po obciążeniu tymi kosztami domów studenckich.
15. Dodatkowe wynagrodzenie roczne odnoszone jest w koszty tego roku, w którym jest wypłacone.

Ewidencja i rozliczanie przychodów

1. Subwencja ze środków finansowych na utrzymanie i rozwój potencjału dydaktycznego i badawczego oraz inne dotacje budżetowe księgowane są na konto przychodów w momencie ich otrzymania.
2. Dotacje na SPUB, środki na realizację projektów finansowanych przez NCN i NCBiR, FNP, środki na realizację programów lub przedsięwzięć określanych przez ministra właściwego do spraw nauki oraz środki na finansowanie współpracy naukowej z zagranicą w momencie otrzymania ewidencjonowane są na koncie „Rozliczenie międzyokresowe przychodów” a następnie, w okresach kwartalnych rozliczane na konta przychodów do wysokości poniesionych kosztów.
3. Przychody dotyczące usług edukacyjnych są przychodem okresu według terminu płatności na konto Uczelni lub daty wystawienia faktury.
4. W celu zachowania współmierności przychodów i kosztów na koniec okresu rozrachunkowego część przychodów przeznaczona na finansowanie kosztów kształcenia oraz innej odpłatnej działalności w roku następnym jest odnoszona na konto „Rozliczenie międzyokresowe przychodów”.
5. Środki pieniężne otrzymane na sfinansowanie nabycia lub wytworzenia środków trwałych, w tym także środków trwałych w budowie oraz prac rozwojowych ewidencjonowane są na koncie „Rozliczenie międzyokresowe przychodów” i podlegają rozliczeniu w przychody do wysokości naliczonej amortyzacji środków trwałych w części finansowanej z dotacji celowej lub innych środków zewnętrznych.
6. Środki pieniężne otrzymane na dofinansowanie inwestycji budowlanych odnoszone są na zwiększenie funduszu zasadniczego po rozliczeniu nakładów inwestycyjnych.

Zasady i kolejność rozliczania kosztów pośrednich:

- a) koszty wydziałowe i ogólnouczelniane do rozliczenia na poszczególne rodzaje działalności zostaną pomniejszone o:
 - kwoty równe przychodom z wynajmu i innych świadczonych usług ;
 - kwoty naliczonej amortyzacji prawa wieczystego użytkowania gruntów z równoległym przeksięgowaniem do wysokości przychodów;
- b) naliczenie kosztów pośrednich projektów (w tym m.in. projekty badawcze „Granty”, prace badawcze zamawiane) oraz badań wspólnych sieci naukowych;
- c) naliczenie kosztów ogólnouczelnianych w wysokości 10,0 % kosztów bezpośrednich domów studenckich (z wyłączeniem kosztów remontów i modernizacji);
- d) naliczenie kosztów pośrednich studiów podyplomowych, kursów, przewodów doktorskich i habilitacyjnych odpłatnych, konferencji i innych form odpłatnej działalności zgodnie z zatwierdzonymi kalkulacjami;

- e) rozliczenie kosztów wspólnych dydaktycznych studiów stacjonarnych i niestacjonarnych każdego wydziału na kierunki studiów proporcjonalnie do ilości studentów na poszczególnych kierunkach;
- f) rozliczenie kosztów wydziałowych Lubman na koszty świadczonych usług proporcjonalnie do przychodów;
- g) rozliczenie kosztów wydziałowych w ramach każdego wydziału proporcjonalnie do ilości godzin zajęć na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych;
- h) naliczenie kosztów ogólnouczelnianych w wysokości 10 % sumy kosztów bezpośrednich usług świadczonych przez Lubman i kosztów wydziałowych;
- i) rozliczenie pozostałych kosztów ogólnouczelnianych w ramach każdego wydziału proporcjonalnie do kosztów dydaktycznych i wydziałowych studiów stacjonarnych i niestacjonarnych.